

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

 Austrian
Development
Agency

BULETIN INFORMATIV ELECTRONIC Nr.2

SEPTEMBRIE - DECEMBRIE 2023

PROIECTUL Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova

Universitatea Tehnică a Moldovei a relansat Programul de studii de licență în domeniul alimentării cu apă și canalizare

Programul de studii de licență în domeniul alimentării cu apă și canalizare din cadrul Facultății de Urbanism și Arhitectură a Universității Tehnice a Moldovei a fost relansat după o pauză de doi ani. Studenții înmatriculați în acest an au participat vineri, 1 septembrie, alături de colegii lor, la ceremonia organizată cu ocazia începutului noului an universitar.

Programul de studii „Alimentări cu apă, canalizări”, cu o durată de patru ani, are ca scop pregătirea viitorilor ingineri în domeniul infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare. Curriculumul acestui program este conceput pentru a dezvolta capacitățile profesionale ale studenților și pentru a le oferi cunoștințele necesare despre stațiile de pompare, sistemele și echipamentele sanitare, rețelele de distribuție a apei, stațiile de tratare a apei naturale, epurarea apelor uzate, construcțiile și amenajările hidrotehnice, utilajul utilizat în sistemele de alimentare cu apă și canalizare, tehnologia lucrărilor de construcție și exploatarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

[Detalii](#)

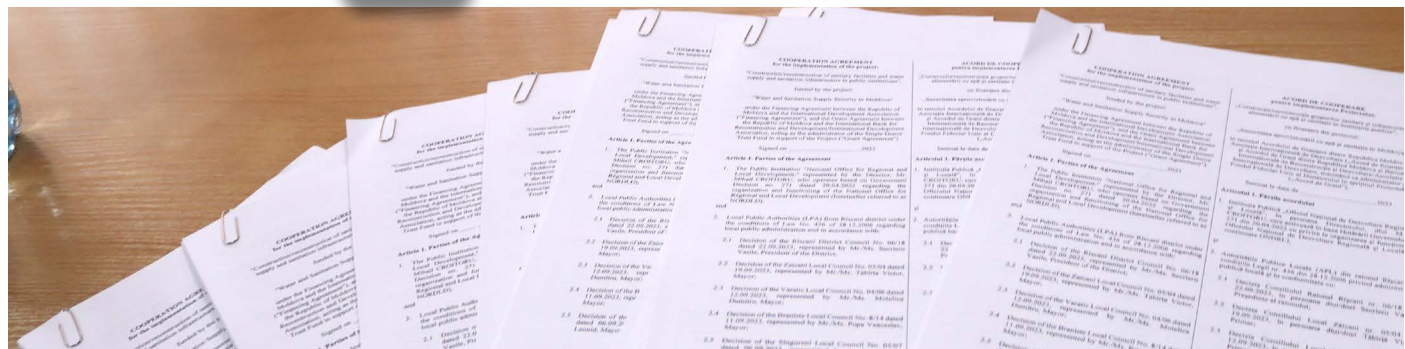
Cinci instituții de învățământ din raionul Rîșcani vor avea grupuri sanitare și infrastructură de alimentare cu apă și sanitație

Primul acord de cooperare pentru implementarea proiectului „Construcția/reconstrucția grupurilor sanitare și infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație în instituțiile publice” a fost încheiat luni, 2 octombrie, în cadrul unei ceremonii care a avut loc la sediul consiliului raional Rîșcani.

Documentul, semnat de reprezentanții Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală, consiliului raional Rîșcani, instituțiilor beneficiare – Liceul Teoretic „Leonid Gherman” Zăicani, Liceul Teoretic Vărătic, Gimnaziul Braniște, Gimnaziul Singureni, Gimnaziul Pociumbeni, precum și primarii celor cinci localități, prevede stabilirea unui parteneriat durabil și eficient pentru asigurarea dotărilor WASH (alimentare cu apă, sanitație și igienă) în instituțiile de învățământ din raionul Rîșcani.

Proiectul „Construcția/reconstrucția grupurilor sanitare și infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație în instituțiile publice” este implementat în 17 școli și 14 centre medicale din raioanele Rîșcani, Soroca, Cahul, Basarabeasca, Briceni, Ocnîța și Unitatea Teritorial-Administrativă Găgăuzia. Instituțiile au fost selectate de Ministerul Sănătății și Ministerul Educației și Cercetării.

[Detalii](#)

Locuitorii raionului Rîșcani vor avea acces îmbunătățit la apă potabilă

Circa 8 mii de locuitori din 10 localități ale raionului Rîșcani – Costești, Duruitoarea, Proscureni, Păscăuți, Dămășcani, Duruitoarea Nouă, Dumeni, Vărătic, Horodiște și Petrușeni vor avea acces îmbunătățit la servicii calitative de alimentare cu apă potabilă datorită implementării proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, finanțat de Banca Mondială.

În acest context, marți, 3 octombrie, la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a avut loc ceremonia de semnare a Acordului de cooperare pentru realizarea subproiectului investițional „Construcția infrastructurii de alimentare cu apă a localităților din raionul Rîșcani”.

Documentul a fost semnat de către directorul Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală, Mihail Croitoru, directoarea Agenției de Dezvoltare Regională Nord, Maria Prisacari, președintele raionului Rîșcani, Vasile Secrieru, și primarii localităților beneficiare ale proiectului.

În cadrul subproiectului investițional, în valoare de circa 7,6 mil. euro, se planifică actualizarea documentației tehnice de proiect, elaborarea studiului impactului asupra mediului și social, construcția stației de captare, a stației de tratare a apei potabile, a rețelelor de apeduct, aducțiuni, rezervoare și stații de pompare.

[Detalii](#)

[Detalii](#)

Republica Moldova va avea un sistem informațional de management pentru monitorizarea și evaluarea performanței operatorilor de alimentare cu apă și canalizare

Un Sistem Informațional de Management (MIS) pentru monitorizarea și evaluarea performanței operatorilor de alimentare cu apă și canalizare va fi dezvoltat și implementat în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”.

Ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Andrei Spînu, împreună cu directoarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Violina Șpac, și directorul Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală, Mihail Croitoru, au semnat vineri, 6 octombrie, un Acord de cooperare interinstituțională pentru implementarea Subcomponentei 2.1 a proiectului SAASM – Consolidarea capacității instituționale la nivel național în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație.

Acordul are drept scop accelerarea procesului de revizuire și de aprobare a tarifelor în conformitate cu reglementările actualizate pentru operatorii licențiați de alimentare cu apă și canalizare.

Dezvoltarea și implementarea unui Sistem Informațional de Management va permite monitorizarea și evaluarea performanței operatorilor de aprovizionare cu apă și canalizare.

De asemenea, elaborarea unui sistem informațional de management și implementarea unor indicatori de performanță va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor oferite de operatorii din domeniul apei și canalizării, precum și crearea unei baze de date privind numărul total de operatori activi. Aceste măsuri sunt esențiale pentru o gestionare eficientă a resurselor și asigurarea unei infrastructuri fiabile în întreaga țară.

[Detalii](#)

Schimb de bune practici în domeniul alimentării cu apă și sanitație între Republica Moldova și Portugalia

O delegație a Republicii Moldova, condusă de secretara de stat a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ana Mardare, s-a aflat, în perioada 24 -27 octombrie curent, într-o vizită de studiu în Lisabona, Portugalia. Activitatea, desfășurată în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, a avut ca obiectiv studiarea experienței Portugaliei în gestionarea sectorului de alimentare cu apă și canalizare (AAC), preluarea celor mai bune practici și schimbul de cunoștințe în acest domeniu.

Delegația, formată din reprezentanți și reprezentante ai/ale Băncii Mondiale, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală, Agenției Naționale de Reglementare în Energetică, Ministerului Mediului și ai Agenției Proprietății Publice a avut o serie de întâlniri cu operatori AAC, funcționari ai Ministerului Mediului și Acțiunilor Climatice și Autorității de Reglementare a Serviciilor de Apă și Sanitație, implicați în desfășurarea proiectelor și elaborarea politicilor de reglementare/gestionare a sectorului de apă și sanitație.

Potrivit secretarei de stat Ana Mardare, transferul de cunoștințe și schimbul de bune practici între specialiștii din Republica Moldova și Portugalia va contribui la identificarea opțiunilor pentru reforma legislativă și instituțională din țara noastră, iar în final va crește calitatea serviciilor prestate în domeniul AAC.

Detalii

Detalii

VIZITĂ DE STUDIU ÎN PORTUGALIA

24 - 27 octombrie 2023

„SECURITATEA APROVIZIONĂRII CU APĂ ȘI SANITAȚIE ÎN MOLDOVA”

Experții Băncii Mondiale evaluează progresul implementării proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”

Stadiul implementării proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova” a fost evaluat de un grup de experți ai Băncii Mondiale, care a efectuat, în perioada 30 octombrie – 10 noiembrie curent, o vizită în țara noastră.

În perioada aflării în Republica Moldova, grupul de experți a avut întreprinderi cu reprezentanți ai instituțiilor responsabile de realizarea proiectului SAASM cu care au discutat despre rezultatele obținute, dar și provocările identificate la implementarea acestuia. Astfel, au fost analizate activitățile din cadrul componentelor și subcomponentelor proiectului, aspectele de mediu și sociale, managementul financiar și procedurile de procurări.

De asemenea, experții au efectuat vizite de documentare în municipiul Cahul și orașul Cantemir.

Detalii

Universitatea Tehnică a Moldovei lansează programul de recalificare Profesională în domeniul alimentării cu apă și canalizare

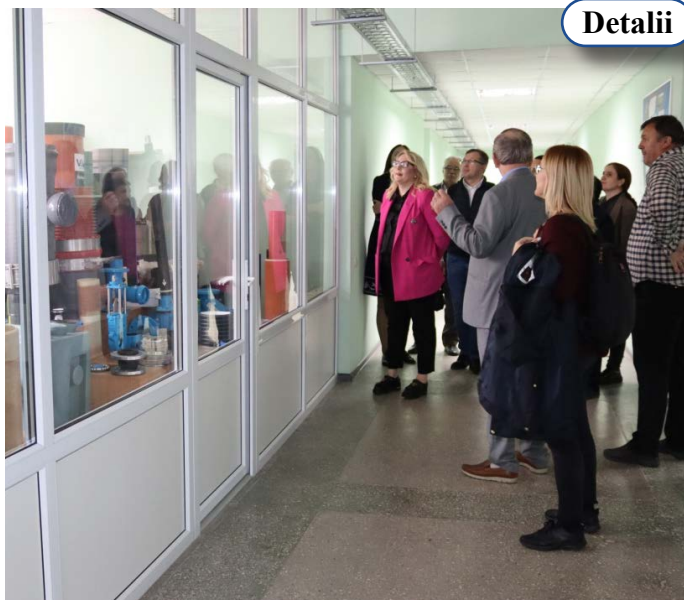

Programul de recalificare profesională în domeniul alimentării cu apă și canalizare a fost lansat miercuri, 1 noiembrie, la Universitatea Tehnică a Moldovei, în cadrul unei ceremonii, la care au participat oficiali din Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) și Băncii Mondiale.

În cadrul programului de instruire au fost admiși 50 de angajați ai companiilor din domeniul apei și canalizării. Dintre aceștia, 24 de persoane, care dețin diplome de studii superioare tehnice, vor studia 12 luni, iar 26 de persoane cu diplome de studii superioare în alte domenii – 18 luni.

Obiectivul principal al programului constă în pregătirea și formarea unui ansamblu integrat de cunoștințe, abilități și aptitudini care vor permite absolvenților să execute atribuțiile și sarcinile profesionale în domeniul exploatarea Sistemelor de Alimentare cu Apă și de Canalizare (AAC) la nivel calitativ. Acest lucru va fi realizat prin studierea unui spectru larg de discipline fundamentale și de specialitate necesare specialiștilor din domeniul tehnic.

Implementarea Programului de dezvoltare profesională pentru competențe tehnice în domeniul gestionării serviciilor de AAC este prevăzută în cadrul proiectului „Securitatea Aprovizionării cu Apă și Sanitație în Moldova”. În acest sens, în luna aprilie a acestui an, MIDR, UTM și Asociația „Moldova Apă-Canal” au încheiat un acord de cooperare pentru realizarea programului.

Detalii

Republica Moldova studiază experiența României în domeniul alimentării cu apă și sanitație

În perioada 27-30 noiembrie curent, o delegație a Republicii Moldova, condusă de Ana Mardare, secretar de stat în domeniul dezvoltării regionale, a efectuat o vizită de studiu în România. Activitatea, organizată în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, a avut ca obiectiv studierea și preluarea experienței României în domeniul alimentării cu apă și canalizare, cu accent pe reglementarea sectorului și a instituțiilor implicate.

La București, delegația Republicii Moldova, din care fac parte reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Mediului, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, Agenției Proprietății Publice, Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală, a avut o întrevvedere cu Daniel Surdu, Secretar de Stat al Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Discuțiile au vizat cadrul normativ, instituțional și practicile eficiente implementate în România pentru asigurarea securității aprovizionării cu apă și a serviciilor de sanitație.

Oficialii din Republica Moldova s-au întâlnit și cu reprezentanții Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice cu care au făcut schimb de informații privind modul de organizare, statutul și legislația de reglementare a operatorilor din domeniul aprovizionării cu apă și canalizare.

De asemenea, membrii delegației au vizitat operatorul regional de servicii de alimentare cu apă și canalizare din localitate – Societatea Comercială „Compania Apa Brașov” și s-au familiarizat cu provocările întâmpinate de operatorii de servicii de alimentare cu apă și canalizare, precum și soluțiile și practicile inovatoare adoptate pentru a asigura o gestionare eficientă și sustenabilă a resurselor.

Detalii

Proiectul „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova” a fost evaluat de grupul de coordonare

Grupul de Coordonare a Proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova” s-a reunit vineri, 1 decembrie, în cea de-a doua ședință. Activitatea s-a desfășurat la sediul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și a avut ca obiectiv evaluarea rezultatelor implementării proiectului și stabilirea priorităților pentru anul 2024.

Managerul proiectului SAASM, Dorin Andros, a prezentat raportul de activitate, care a inclus realizările obținute, dar și provocările apărute pe parcursul acestui an. De asemenea, la ședință s-a discutat despre managementul financiar, achizițiile, aspectele de mediu și sociale, comunicare, evaluare și monitorizare.

Ana Mardare, secretară de stat al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, a mulțumit membrilor grupului de lucru pentru implicare și a reiterat angajamentul MIDR în realizarea proiectului în termenele stabilite, astfel încât oamenii din localitățile Moldovei să aibă apă potabilă la robinet și servicii de canalizare adecvate.

Grupul de Coordonare a Proiectului SAASM, constituit la 14 decembrie 2022, are ca obiectiv coordonarea implementării proiectului și avizarea planului anual de implementare. Grupul este condus de Secretarul de Stat pentru dezvoltare regională al MIDR, iar din el fac parte reprezentanți ai Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Finanțelor.

Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare va fi îmbunătățită

La Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a avut loc o sesiune de consultări publice, condusă de Ana Mardare, secretară de stat în domeniul dezvoltării regionale, pe marginea proiectului de modificare a Legii nr. 303/2013. La eveniment, alături de reprezentanții operatorilor din domeniul alimentării cu apă și canalizare (AAC) din țară, autorităților publice locale și instituțiilor de profil, au participat și membrii echipei proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”.

Agenda discuțiilor a cuprins subiecte referitoare la reglementarea și dezvoltarea serviciilor AAC, principalele provocări și deficiențe ale sistemului. În acest sens, a fost abordată reforma sistemului de reglementare a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare, cu accent pe extinderea cerinței de licențiere și asupra operatorilor din zonele rurale, nu doar a celor care activează la nivel de oraș, municipiu sau raion.

De asemenea, participanții au vorbit despre apa care nu produce venit, și anume stabilirea consumului tehnologic și a pierderilor de apă din sistemul public de alimentare cu apă pentru determinarea tarifelor, dar și despre eficientizarea procedurii de aprobare a tarifelor.

Alte subiecte discutate de participanți au vizat regionalizarea serviciilor și operatorilor de AAC, importanța cotei de dezvoltare pentru revitalizarea sectorului și creșterea investițiilor în modernizarea infrastructurii apeductelor.

Modificarea Legii privind serviciul public de AAC este prevăzută în proiectul „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”. În acest sens, în cadrul proiectului a fost contractat un consultant legal care a avut ca misiune principală oferirea sprijinului Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în finalizarea procesului de amendare și completare a Legii nr. 303/2013 privind furnizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare.

[Detalii](#)

Comitetele WASH – ce sunt și ce rol au în cadrul proiectului SAASM?

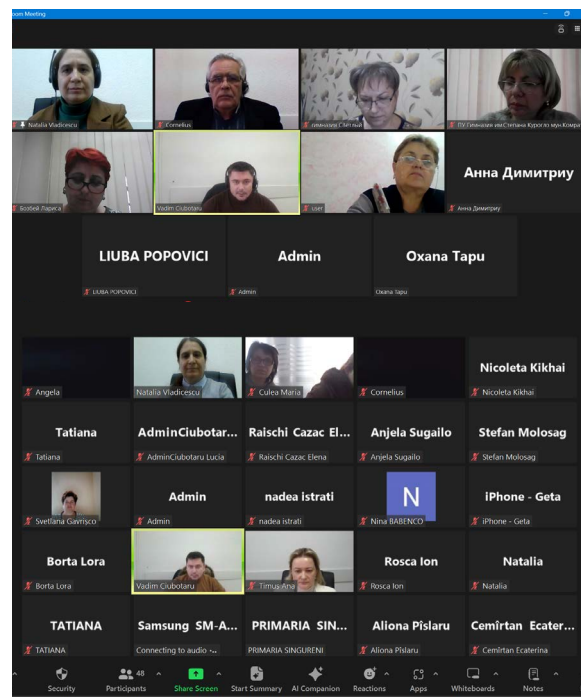
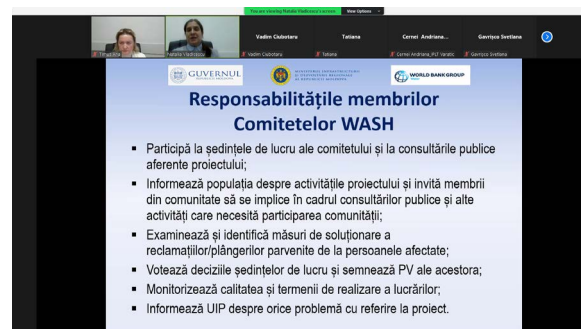
Construcția/reconstrucția grupurilor sanitare și infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație în cele 17 instituții de învățământ, selectate de Ministerul Educației și Cercetării, va fi monitorizată, la nivel local, de comitetele WASH. Acestea sunt formate din reprezentanți și reprezentante ai/ale consiliilor de administrație a instituțiilor, care își desfășoară activitatea conform Codului Educației al Republicii Moldova, și vor avea drept scop informarea populației despre proiect, consultarea beneficiarilor, înregistrarea și soluționarea reclamațiilor.

În acest sens, membrii și membrele comitetelor WASH au participat, în perioada 5-6 decembrie, la sesiuni de informare desfășurate în format online. Agenda discuțiilor a cuprins subiecte referitoare la descrierea și etapele de implementare a proiectului „Construcția/reconstrucția grupurilor sanitare și infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație în instituțiile publice”, rolul comitetelor WASH, standardele de mediu și sociale ale Băncii Mondiale și funcționarea Mecanismului de Soluționare a Reclamațiilor.

Activitatea Comitetelor WASH reprezintă o formă de implicare a beneficiarilor proiectului SAASM și este o cerință a Băncii Mondiale privind implicarea părților interesate, care derivă din standardele de mediu și sociale ale instituției. Este vorba de Standardul 10 care prevede implicarea populației beneficiare pe tot parcursul derulării proiectului.

Proiectul „Construcția/reconstrucția grupurilor sanitare și infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație în instituțiile publice” este implementat în 17 școli și 14 centre medicale din raioanele Rîșcani, Soroca, Cahul, Basarabeasca, Briceni, Ocnîța și Unitatea Teritorial-Administrativă Găgăuzia. Instituțiile au fost selectate de Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Sănătății.

Activitățile sunt parte a subcomponentei 1.2 a proiectului SAASM și includ elaborarea documentației de proiect (proiectarea), conectarea instituțiilor la surse de apă, racordarea la sistemele de canalizare și construcția/reparația blocurilor sanitare interioare.

Banca Mondială investește în pregătirea specialiștilor din domeniul exploatării sistemelor de alimentare cu apă și canalizare

Republica Moldova se confruntă, în ultimii ani, cu o lipsă acută de specialiști calificați în domeniul exploatării sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, pregătiți conform standardelor moderne, capabili să gestioneze infrastructura specializată în care s-au investit bani din bugetul public, dar și fonduri europene.

La Cantemir, deficitul de cadre specializate a fost resimțit în 2021, când urma să fie pusă în funcțiune noua stație de epurare a apelor uzate, construită cu sprijinul Uniunii Europene. „Aveam la acea etapă nevoie de opt persoane – patru operatori, doi lăcătuși, un laborant și un șef de stație. Procesul de selectare a fost destul de greu și cu toate că am analizat mai multe profiluri, am identificat o singură persoană cu studii medii în domeniu care a și devenit șef la această stație”, a spus Valeriu Cepeleaga, administrator, I.M. „Apă-Canal Cantemir”. În instituția pe care o conduce momentan sunt vacante funcțiile de inginer-șef, maistru serviciul apeduct și canalizare, laborant.

Pentru soluționarea problemelor ce țin de asigurarea întreprinderilor de alimentare cu apă și canalizare cu specialiști calificați, pregătiți conform standardelor moderne, în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, a fost lansat un program de recalificare profesională. Activitatea are drept scop îmbunătățirea competențelor tehnice ale angajaților din sector. Instruirea este realizată la Universitatea Tehnică a Moldovei, iar planul de învățământ a fost elaborat ținând cont de nevoile identificate pe piața muncii, obiectivele formulate de partenerii din mediul de afaceri și factorii de decizie guvernamentali.

Natalia Ciobanu, conferențiară universitară la UTM, a menționat că au fost selectați angajați din cadrul întreprinderilor care lucrează în acest sector, dar nu au studiile necesare în domeniul de exploatare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.

„Programul de recalificare prevede mai multe discipline fundamentale și discipline de specialitate care cuprind rețele de distribuție a apei potabile, rețele de canalizare, stații de pompare, stații de epurare, stații de tratare și, bineînțeles, exploatarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, automatizări și multe alte discipline conexe domeniului respectiv. La finele acestui program fiecare candidat va elabora și susține un proiect de recalificare în care vor fi implicate mai multe compartimente dintr-un sistem de alimentare cu apă și canalizare”.

În cadrul programului sunt pregătiți 50 de angajați ai companiilor din domeniul alimentării cu apă și canalizare. 24 dintre aceștia au deja diplome de studii superioare tehnice, astfel că ei vor studia 12 luni, iar 26 de persoane, care au diplome de studii superioare în alte domenii, vor urma cursurile pe parcursul a 18 luni.

Printre ei se numără și Ecaterina Vacari directoare interimară a întreprinderii S.A. Servicii Comunale Florești, operator regional de prestare a serviciului public de alimentare cu apă și canalizare în 41 de localități din raioanele Florești, Șoldănești, Soroca.

„În dezvoltarea infrastructurii se efectuează foarte multe investiții și este necesar ca de exploatarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare să se ocupe persoane competente, profesioniști care au capacități și aptitudini profesionale dezvoltate. Am decis să aplic la acest program pentru a putea exercita atribuțiile de planificare și organizare a sarcinilor care îmi revin”.

Valeriu Mustață este angajat al S.A. Apă-Canal Cahul. A studiat construcțiile industrial-civile la UTM, însă consideră că are nevoie de cunoștințe aprofundate în domeniul apei și canalizării. „Informația pe care o căpătăm aici este pentru a întreține rețelele de apă și canalizare, pentru a oferi o calitate a apei cât mai bună și pentru a fi mai aproape de consumatori”.

Programul de recalificare profesională a angajaților din sectorul de alimentare cu apă și canalizare a fost lansat la 1 noiembrie 2023. Acțiunea este realizată în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, implementat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, cu sprijinul Băncii Mondiale.

